

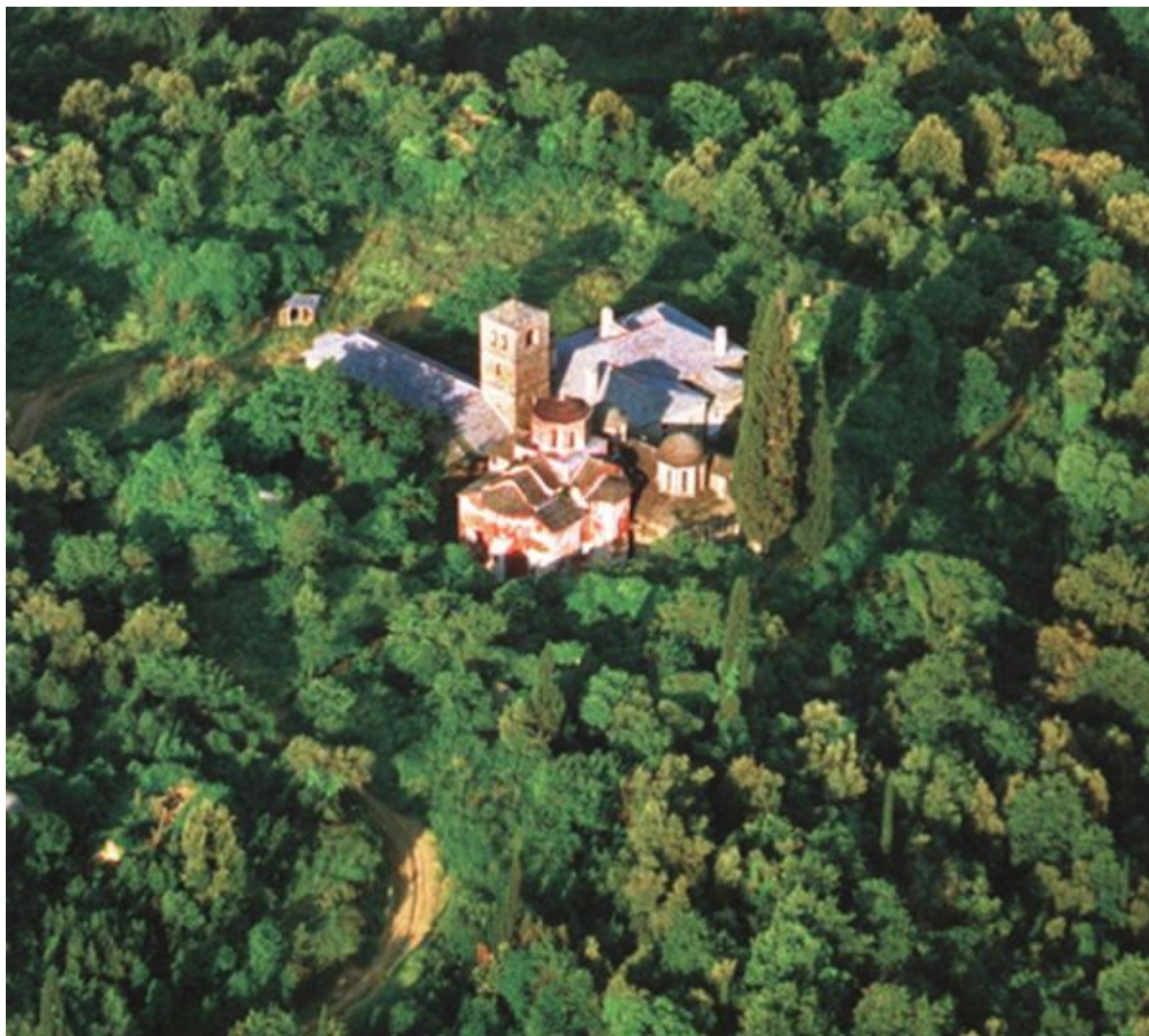
Όσιος Διονύσιος ο Σιατιστεύς, της Βατοπαιδινής Σκήτης του Αγ. Δημητρίου († 19-2-1794)

[/ Πεμπτουσία](#)

Ελάχιστα βιογραφικά του στοιχεία γνωρίζουμε. Εκοιμήθη στα τέλη του 18ου αιώνας, σε μεγάλη ηλικία προγνωρίζοντας τον θάνατό του. Κατά τον Μανουήλ Γεδεών (εν «Εκκλ. Αλήθεια Κων/πόλεως», έτος δ΄, 1883-4, σ.618): «Πάσαι αι πληροφορίαί δεικνύουσιν ότι ο Διονύσιος εγίνωσκε τα συνήθη και κοινά γράμματα· αλλά τοσαύτα γράμματα, εγίνωσκον πάντες σχεδόν οι λόγιοι του Αγίου Όρους, όσοι μη προελθόντες εκ του δουρείου, του υπό Βουλγάρεως και Παλαμάδων και Καυσοκαλυβίτων μορφώσαντας κύρηκας του λόγου και διδασκάλους της ορθής πίστεως, ήλθον εις τον γεραρόν Άθωνα μόνον εφόδιον, ως οι τον καιρόν εκείνον «γραμματισμένοι», φέροντες ακραιφνή και άδολον και ανυπόκριτον πίστιν και ολίγα γράμματα, όσα ενόμιζον αρκούντα προς ανάγνωσιν και εξήγησιν των Μαργαριτών του Χρυσορρήμονος, των Γεροντικών και Ασκητικών των Ισαάκ και Εφραίμ και των Νηπτικών βιβλίων, των ομοίων τη πολιτιμοτάτη και υπό πάσαν έποψιν αληθεί Φιλοκαλία.

Ο ημέτερος Διονύσιος, ίνα εννοήση τα των Αγίων Πατέρων συγγράματα, κατήρτησεν εξ αυτών το βιβλίον, όπερ εκάλεσεν ίχνος Χριστού, θελήσας διά τούτου και ούτος, κατά μίμησιν ορθοδόξων ομογενών λογίων Μοναχών, να καταστή χρήσιμος και εις πάντα Χριστιανόν Ορθόδοξον...

Ο Πνευματικός Διονύσιος απήλαυε του σεβασμού των εν αρχαίς ιδίως του παρόντος και εν τέλει του παρελθόντος αιώνος εν Αγίω Όρει ασκουμένων Πατριαρχών. Ο προς αυτόν γράφων (πρώην) Κωνσταντινουπόλεως Προκόπιος ο από Σμύρνης Μαρωνείας Νεόφυτος, ο από Σμύρνης Γρηγόριος Ε΄ όστις, ως γνωστόν, εξαετίαν έμεινεν εν Αγίω Όρει... μετέβαινεν εκ των Ιβήρων... εις την Σκήτην του Αγίου Δημητρίου προς επίσκεψιν του Διονυσίου, ον ετίμα και εις ον εξομολογείτο...Ο Πνευματικός Διονύσιος εστιν ο τύπος του αγιορείτου ιερομονάχου, όστις καίπερ τοπικώς από του κόσμου και της κοσμικής τύρβης χωριζόμενος, καίπερ αποτασσόμενος αυτή τε και πάση τη πομπεία αυτής, υπέρ των εν τω κόσμω ειργάζετο και εργάζεται, ου μόνον εν ευχαίς και δι' αυτών επιθυμών να ίδη πραγματουμένην την ηθικήν βελτίωσιν των κατά κόσμον αδελφών αυτού, αλλά και δι' εγγράφου λόγου και προφορικού.

Και οι ευρυτέρας τινός και μετριωτάτης παιδείσεως τυχόντες Μοναχοί ουδαμώς έπαυον διδάσκοντες και γράφοντες εις την πατρώαν πίστιν, στηρίζοντες τους ορθοδόξους, την εις τα πατρώαν σωτήριον, εμμονήν συνιστώντες, την δάδα δε

της Ελληνικής παιδείσεως άσβεστον τηρούντες. Εσμός αναρίθμητος τοιούτων φιλοπόνων Μοναχών απεδείκνυεν επί εννέα αιώνες τον Άθω ακρόπολιν των του Γένους και των της Εκκλησίας συμφερόντων απροσμάχητον» (ανεδημοσιεύθη και εις το Περιοδικό «Πρωτάτον». Αριθμ. 31, σ.124)

Ο Γέρων Διονύσιος συνέταξε βιβλίον καλούμενον «Ίχνος Χριστού», το οποίον εξεδόθη «πρώτον τύποις» το 1928 από το «βιβλιοπωλείον (της) Συνοδίας Σάββα ιερομονάχου, εν Καρυές Αγίου Όρους» Εις την έκδοσι αυτή προτάσσεται και επιστολή του Αγίου Νικοδήμου του Αγιορείτου, η οποία είναι εκφραστική των κολλυβαδικών αντιλήψεων, και μάλιστα ενός των κυριοτέρων εκπροσώπων τους, γι' αυτό και παρατίθεται αυτούσια:

«Τω πανοσιωτάτω και σεβασμίω αγίω πνευματικώ παπά κυρ Διονυσίω,

Την δουλικήν προσκύνησιν.

Ανέγγνων τας ιεράς και ηθικάς ομιλίας σου Σεβασμιώτατε Πάτερ, και είδον εν αυτές ουχί προοίμια περιοδικά και ρητορικά, ουχί τεχνικούς επιλόγους και προτάσεων έκθεσιν' ου τα έντεχνα επιχειρήματα, η τα καλούμενα σχήματα της διανοίας, και σχήματα της λέξεως' και απλώς ου την οφρύν, και δεινότητα της έξω και πατουμένης σοφίας. Αλλ' είδον εις αυτές. Εκείνον τον αλιευτικόν κάλαμον των ασόφων Αποστόλων, όστις, με την μωρίαν και απλότητα του κυρήγματος, και με μίαν γλυκυτάτην πειθώ, ηξεύρει να αγγιστρεύη τα καρδιάς των αναγινωσκόντων, και να τους εκβάλλη έξω από την αλμυράν θάλασσαν των παθών, και της κοσμικής ματαιότητος.

Είδον εν αυταίς μίαν καρδίαν, αμαθή μεν και άπειρον ελληνικής παιδείας, και άλλο τι μη γινώσκουσαν, ειμή Ιησούν Χριστόν, και τούτον εσταυρωμένον' γεμάτη όμως από ένα φως γνώσεως, από μίαν αγάπην ειλικρινή και από ένα ένθεον ζήλον, πνέοντα την ωφέλειαν του πλησίον. Και είδον μίαν γλώσσαν όπου ηξεύρει να λαλή περισσότερον από την πράξιν και εμπειρίαν, απρά από την μάθησιν και ανάγνωσιν. Εύρον θεία νοήματα, σύμφωνα ταις Ιεραίς Γραφαίς, και τους θεοφόρεις Πατράσι' και εύρον λόγια όσον απλοϊκά άλλο τόσον πολυδύναμα και δραστικά' δια των οποίων στηλιτεύονται τα πάθη, ελέγχονται αι κακίαι, επαινούνται αι αρεταί, στολίζονται τα ήθη, και η προς τον ουρανόν άνοδος κατορθούται. Και δια να ειπώ με συντομίαν το πάν, λέγω εκείνα τα του Προφήτου Δαβίδ:

«Ευθύς ο λόγος του Κυρίου, απλοί και γεμάτοι ωφελείας πνευματικής, είναι οι παρόντες λόγοι ὅψονται ευθείς και ευφρανθήσονται». Και όσοι είναι απλοί και ποθούσι την σωτηρίαν, και ωφέλειαν της ψυχῆς των, θέλει τους εἶδουν, και θέλει χαρούν, τρυγώντες εκ της αναγνώσεως αυτών το ποθούμενον.

Ο της αυτής πανοσιότης δούλος και τέκνον εν Χριστώ

Νικόδημος».

(Πρβλ. Θ.Η.Ε. τόμος 5, σ. 82-83, καθώς επίσης «Βιβλίον καλούμενον Ἴχνος Χριστού», εν Καρυαίς 1928 (επανέκδοσις υπό Β. Ρηγοπούλου, Θεσ/νίκη 1992), και περιοδικό «Πρωτάτον», αριθμ. 31)

Πηγή: «Βίος και Πολιτεία Ιερόθεου του μακαρίου Γέροντος», Εισαγωγή - παρουσίαση - σχόλια πατέρων Ιεράς Μονῆς Παναγίας Χρυσοποδαριτίσσης,§ Ιερομόναχος Διονύσιος ο Σιατιστεύς, Εκδόσεις «Τήνος», Σειρά «Άνθη Ευσεβείας», Αθήναι 1994